

Emil Spajić

Narodno kazalište na oslobođenom teritoriju Slavonije (1942. - 1945.)

(Nastavak)

U Osječkom zborniku br. IV. objavljeni su podaci o kazalištu na oslobođenom teritoriju u Slavoniji. Sada dopunjujemo već objavljeni članak novim podacima, do kojih smo došli tokom ove godine. To su neobjavljeni izvještaji Kazališne družine Slavonije (KDS).

Izvještaji KDS govore o radu družine za jedan protekli vremenski period s podacima o vremenu i mjestu gdje su priredbe održane, o broju gledalaca, o uvježbavanju novih komada, o novo pridošlim članovima, o zdravstvenom stanju članova i t. d. Izvještaji su se redovito upućivali Oblasnom NOO-u za Slavoniju, kulturno-umjetničkom odjeljenju. Te je izvještaje dostavljao polit. komesar kazališne družine s navedenim sadržajem. Slali su se poštom, koja je na oslobođenom teritoriju izvanredno funkcionirala, a samo u izuzetnim slučajevima kurirom. Sve izvještaje, koji se sada objavljuju, uputio je polit. kom. KDS Josip Bunjevac »Joža« na već navedeni naslov.

U Osječkom zborniku br. IV. objavljeno je, da je na oslobođenom teritoriju osnovano kazalište u jesen 1942. godine i radilo pod nazivom Kazalište Narodnog oslobođenja Slavonije (KNOS). Sada je ustanovljeno, da je kazalište promijenilo naziv u Kazališna družina Slavonije (KDS), ali se do sada nije mogao utvrditi datum promjene naziva. Najstariji datum, koji nam kazuje, da je izvršena promjena, jest 1. IV. 1944. godine.

* * *

U izvještaju od 15. jula 1944. god. daju se podaci o radu kazališne družine u razdoblju od 1. do 15. jula. U tome je vremenu održano šest priredaba.

Prva je priredba održana 2. jula u Orahovici s ovim programom: »Lijepa naša«, »Partizanska«, »Drug Tito«, »Šume nas zovu«, »Stojanka

majka Knežopoljka«, »Pjesma o pesti«, »Seljakovo june«, »Matija Gubec«, »Naše klasje«, »Amo pušku«, »Analfabeta« i »Kolo«. Priredbi, koja je bila izvrsna kako po tehničkom uređenju, tako i po uvježbanosti ansambla, prisustvovalo je oko 800 gledalaca.

Dana 4. jula održana je priredba u bolnici Radlovac s ovim programom: »Drug Tito«, »Stari dido«, »Seljakovo june«, »Naše klasje«, »Na zapad« i »Pljačkaši«. Ovoj je priredbi prisustvovalo oko 150 ranjenika i bolesnika. U izvještaju se još spominje, da u bolnici s uspjehom radi manja diletanska grupa.

Priredba zabavnog karaktera održana je 7. jula u Duzluku za ranjenike, koji su se tamo nalazili. Na programu bile su točke: »Drug Tito«, »Partizanska«, »Naše klasje«, »Analfabeta«, »Na zapad« i »Pljačkaši«. U izvještaju se ne spominje broj gledalaca.

Dana 9. jula održana je konferencija Oblasnog NOO-a za Slavoniju u šumici kod sela Pištana. Konferenciju je otvorila kazališnu družina, otpjevavši »Hej Sloveni«, a zatim su govorili drugovi Dušan Čalić »Cule« i Mirko Bulović »Zet«. Za vrijeme konferencije objavljeni su rezultati natjecanja, pa su prelazne zastavice dobili okrug Osijek kao najbolji u mobilizaciji za NOV i okrug Sl. Brod kao najuspješniji u akcijama doprinosa i pomaganja NOV.

Kazališna družina Slavonije nastupila je u zajedničkom programu s kazališnom družinom okruga Sl. Brod, pa su dali ove točke: »Lijepa naša«, »Partizanska«, »Naše klasje«, »Pred žetvu«, »Nabrusimo kose«, »Stari dido« i »Kolo«. Nakon toga nastupila je mađarska nacionalna manjina, otpjevavši nekoliko pjesama na mađarskom jeziku, i čehoslovačka manjina, koja je izvela nekoliko narodnih igara i otpjevala nekoliko pjesama na češkom jeziku. Na priredbi bilo je prisutno 5.000 ljudi.

Program zabavnoga karaktera održan je 12. jula u oficirskoj školi. Na programu su bile točke: »Partizanska«, »Naše klasje«, »Pred žetvu«, »Nabrusimo kose«, »Analfabeta«, »Stari dido«, »Pljačkaši« i »Raport«. Priredbi su prisustvovali polaznici oficirske škole i omladinci iz Voćina. Prisutno oko 300 osoba.

Dana 15. jula održan je program političkog karaktera u Orljavcu. Prije programa govorio je drug Jure o političkoj situaciji i o načinu, kako da se pristupi izborima za novi seoski odbor. Na programu bile su točke: »Drug Tito«, »Partizanska«, »Amo pušku«, »Naše klasje«, »Pred žetvu«, »Nabrusimo kose« i »Kolo«. Prisutno 300 gledalaca.

U ovom izvještaju polit. komesar Josip Bunjevac izvještava kulturno-umjetničko odjeljenje Oblasnog NOO-a za Slavoniju i o novopridošlim članovima. U ovom razdoblju došli su u KDS: Maca Bencak, Ankica Vrban, Marica Čačić, Mica Psotka, Jelka Ljubetić i Dušan Vuković, dok je član družine Milan Merkoci, 15. jula upućen u bolnicu.

KDS je unatoč redovitom održavanju priredaba i stalnog mijenjanja mjesta, u kojima je davala predstave, marljivo učila i uvježbavala nove komade. Zbog toga, što je bilo velikih promjena članova bio je i broj anđan priliv novih, bilo zbog toga, što su bili ranjavani, bolesni ili što su iz drugih razloga napuštali kazalište. To je uzrokovalo, da se neprekidno moralo obnavljati učenje već davanih komada. U ovome su razdoblju članovi Kazališne družine Slavonije uvježbavali komade: »Muha«,

»Gospođa ministarka«, »Pjesma Krntijaša«, »Titov naprijed« i »Mitrovčanka«.

Ovaj je izvještaj u Oblasnom NOO-u zaprimljen pod br. 130., dana 19. VII. 1944. godine.

U izvještaju od 1. VIII. 1944. br. sl. daju se podaci o radu KDS u razdoblju od 16. do 31. jula 1944., za koje je vrijeme održano osam priredaba.

Dana 17. jula održana je priredba na općinskom zboru, na komu je govorio drug Ivan Buković »Ciro« o političkoj situaciji, Ilija Rikanović »Putnik« o važnosti predstojećeg natjecanja i o prelaznim zastavicama. Po završenom zboru izvršen je izbor za općinski odbor NOF-e. Program KDS bio je ovaj: »Pred žetvu«, »Amo pušku«, »Na zapad«. Dalji tok priredbe prekinulo je nevrijeme. Na priredbi bilo je prisutno 150 gledalaca.

U Kutjevu održana je 19. jula priredba zabavnoga karaktera za borce XII. Udarne brigade. Program se sastojao od ovih točaka: »Drug Tito«, »Pred žetvu«, »Muha«, »Poljuško Polje«, »Crvena zvijezda« i »Pljačkaši«. Prisutno 360 boraca.

Dana 20. jula održana je priredba u Mitrovcu za borce III. bataljona XII. Udarne brigade. Prije predstave govorio je polit. kom. bataljona o političkoj situaciji. Na programu bile su ove točke: »Pred žetvu«, »Partizanska«, »Jedini put«, »Poljuško polje«, »Na zapad«, »Stari dido«, »Muha« i »Kolo«. Prisutno oko 350 boraca.

Za omladinu požeškoga i novogradiškoga kotara održana je po završetku žetve priredba u Velikoj 22. jula. Program se sastojao od ovih točaka: »Partizanska«, »Pred žetvu«, »Jedini put«, »Na zapad«, »Crvena zvijezda«, »Muha«, »Stari dido«, »Kolo« i »Zabavni raport«. Priredbi je prisustvovalo oko 250 omladinaca.

Dana 23. jula ponovo je održana priredba u Velikoj. Prisutno oko 130 osoba. Davale su se ove točke: »Drug Tito«, »Pred žetvu«, »Muha«, »Poljuško polje«, »Na zapad«, »Crvena zvijezda«, »Amo pušku«, »Pljačkaši«, »Stari dido«, »Raport« i »Kolo«.

Priredba političkoga karaktera održana je 29. jula u Orljavcu. Program: »Drug Tito«, »Jedini put«, »Crvena zvijezda«, »Mitrovčanka«, »Matija Gubec«, »Paja Bingulov plaća porez«, »Raport« i »Kolo«. Priredbi je prisustvovalo oko 200 ljudi.

Na općinskom zboru u Perencima održana je priredba 30. jula. Na zboru govorili su drugovi: Ilija Rikanović »Putnik« o političkoj situaciji i potpredsjednik kotarskog NOO-a o odlukama III. zasjedanja ZAVNOH-a. Program KDS sastojao se od ovih točaka: »Drug Tito«, »Naše klasje«, »Poklon mojoj djeci«, »Jedini put«, »Poljuško polje«, »Crvena zvijezda«, »Muha«, »Na zapad«, »Paja Bingulov plaća porez« i »Kolo«. Priredbi, koja je izvrsno uspjela, prisustvovalo je oko 300 gledalaca.

Priredba zabavnoga karaktera održana je 31. jula u Đulovcu. Program se sastojao od točaka: »Drug Tito«, »Šume nas zovu«, »Seljakovo june«, »Poljuško polje«, »Na zapad«, »Amo pušku«, »Pljačkaši«, »Stari dido«, »Raport« i »Kolo«. Predstavu je gledalo oko 30 gledalaca.

U ovom vremenu pristupio je u KDS novi član Radovan Brdarić. Za novog ekonomu izabran je Ljubo Ojdanić.

Članovi družine i dalje uvježbavaju »Gospodu ministarku«. Obnovljeno je i nekoliko pjesama staroga repertoara. Odlučeno je, da se nauče dva nova komada u obradi Đokice Milakovića, i to: »Druže pođi doma« i »Mrtvi proleter«.

U izvještaju od 16. VIII. 1944. daju se podaci o KDS za razdoblje od 1. VIII. do 15. VIII. Za to vrijeme održano je osam priredbi.

Dana 2. augusta održana je priredba zabavnoga karaktera u Đakovcu. Na programu bile su točke: »Drug Tito«, »Šume nas zovu«, »Pred žetvu«, »Mitrovčanka«, »Crvena zvijezda«, »Na zapad«, »Pljačkaši«, »Poljuško polje«, »Raport«, i »Kolo«. Priredbi je prisustvovalo oko 200 gledalaca.

U selu Jasenašu održana je priredba dana 3. VIII. s ovim programom: »Drug Tito«, »Pred žetvu«, »Jedini put«, »Na zapad«, »Stari dido«, »Pljačkaši« i »Raport«. Predstavi je prisustvovalo oko 700 gledalaca. Prije programa omladina sela Jasenaša otpjevala je himnu »Hej Slaveni«.

Dana 4. VIII KDS prisustvovala je usmenim novinama XVIII. brigade u Bijeloj. KDS učestvovala je u programu sa zbornom recitacijom »Poljuško polje« i »Raport«.

Priredba zabavnoga karaktera održana je 5. VIII. u Bijeloj za borce XVIII. brigade i mještane. Program se sastojao od ovih točaka: »Drug Tito«, »Naše klasje«, »Mitrovčanka«, »Muha«, »Stari dido«, »Pljačkaši«, »Poljuško polje«, »Paja Bingulov plaća porez« i »Kolo«. Priredbi je prisustvovalo oko 800 osoba.

Dana 7. VIII. održana je priredba u Draženovcu s ovim programom: »Hej Sloveni«, »Naše klasje«, »Jedini put«, »Matija Gubec«, »Na zapad«, »Raport« i »Kolo«. Priredbi je prisustvovalo oko 400 gledalaca.

Navečer istoga dana održana je ponovo priredba u Draženovcu s programom: »Hej Sloveni«, »Drug Tito«, »Naše klasje«, »Seljakovo june«, »Matija Gubec«, »Živio Tito«, »Muha« i »Kolo«. Prisutno oko 400 gledalaca.

U selu Trojglavu održana je priredba 8. VIII. kojoj je prisustvovalo oko 300 gledalaca. Program se sastojao od ovih točaka: »Partizanska«, »Naše klasje«, »Seljakovo june«, »Matija Gubec«, »Poljuško polje«, »Muha«, »Pljačkaši«, »Raport« i »Kolo«.

Dana 13. VIII. KDS učestvuje bogatim programom na II. Slavonском zboru u Bučju, koji je trajao cijeli dan.

U ovom izvještaju polit. kom. Josip Bunjevac izvještava o novo pridošlim članovima u družinu. U međuvremenu od 1. VIII. do 15. VIII. došli su novi članovi: Pero Kloc, Edita Husar i Dane Matić, dok je kazalište napustila Jelka Ljubetić.

Članovi KDS učili su i obnavljali ove komade: skeč »Povratak«, scenski prikaz »Druže, pođi doma« i zbornu recitaciju »Mrtvi proleter«.

Izvještaj je zaprimljen u Oblasnom NOO-u za Slavoniju pod red. br. 147. dana 17. VIII. 1944. godine.

Izvještaj KDS br. sl. od 25. IX. 1944. daje pregled održanih priredaba za vrijeme od 1. IX. do 25. IX. 1944. godine. U tome vremenu održano je šesnaest priredaba.

Dana 1. IX. održana je priredba u Grubišnom Polju s ovim programom: »Lijepa naša«, »Seljačka torba«, »Analfabeta«, »Sastali se stari borci«, »Milo Klasje«, »Paja Bingulov plaća parez«, »Zabavni raport« i »Kolo«. Priredbi je prisustvovalo 500 osoba.

Dana 3. IX. održana je priredba dopodne u Malim Zdencima s ovim programom: »Hej Sloveni«, »Seljačka torba«, »Di bi bila stara baba frajla«, »Na zapad« i »Kolo«. Program je skraćen zbog nevremena. Prisutno oko 150 osoba.

Istoga dana navečer održana je priredba u Velikim Zdencima. Na programu bile su točke: »Na zapad«, »Seljačka torba«, »Di bi bila stara baba frajla«, »Seljakovo june«, »Partizanska«, »Pljačkaši«, »Anafabeta« i »Raport«. Priredbi je prisustvovalo oko 300 gledalaca.

U Velikom Grđevcu održana je priredba 5. IX. s programom: »Lijepa naša«, »Na zapad«, »Analfabeta«, »Milo klasje«, »Pljačkaši«, »Di bi bila stara baba frajla«, »Raport« i »Kolo«. Prisutno oko 200 gledalaca.

Na priredbi u Pavlovcu 6. IX. govorio je polit. komesar III. bataljona Virovitičke brigade o političkoj situaciji, a zatim je KDS izvela program: »Partizanska«, »Na zapad«, »Jedini put«, »Matija Gubec«, »Pljačkaši« i »Kolo«. Prisutno oko 250 osoba.

Dana 7. IX. održana je priredba u Grubišnom Polju. To je bila ujedno i 150. priredba u posljednjih deset mjeseci. Program je bio: »Hej Slaveni«, »Šume nas zovu«, »Stojanka majka Knežopoljka«, »Poljuško polje«, »Na zapad«, »U našem selu«, »Pljačkaši«, »Raport« i »Kolo«. Prisutno oko 600 osoba.

Priredba je ponovljena 10. IX., a prisustvovalo je 880 boraca Virovitičke brigade.

U Velikim Zdencima održana je priredba 8. IX. s ovim programom: »Hej Sloveni«, »Amo pušku«, »Poljuško polje«, »Muha«, »Razgovor s četom«, »Stari dido«, »U našem selu« i »Kolo«. Prisutno oko 300 osoba.

KDS nastupila je 17. IX. na konferenciji Oblasnog NOO-a za Slavoniju. Pošto je limelna glazba XVII. brigade intonirala »Hej Sloveni«, otpjevao je mješoviti zbor KDS »Lijepu našu«. Poslije završetka konferencije KDS izvela je prigodni program.

KDS održala je dvije priredbe u Daruvaru, i to 19. i 20. IX. Prvoj je prisustvovalo oko 900, a drugoj oko 1000 gledalaca. Program se sastojao od ovih točaka: »Drug Tito«, »Partizanska«, »Na zapad«, »Poljuško polje«, »Di bi bila stara baba frajla«, »Analfabeta«, »U našem selu«, »Raport« i »Kolo«.

Dana 23., 24. i 25. IX. KDS davala je priredbe u Sl. Požegi. Ansambl sudjeluje na konferenciji Obl. odbora AFŽ. Na programu bile su točke: »Hej Sloveni«, »Lijepa naša«, »Partizanska«, »Himna žena«, »Stojanka majka Knežopoljka«, »Drug Tito«, »U našem selu«, »Paja Bingulov plaća porez«, »Matija Gubec«, »Poruka tiraninu«, »Ja sam malen«, »Stari dido«, »Seljačka torba«, »Analfabeta« i »Raport«.

U septembru naučena je zborna recitacija »Poruka tiraninu«, »Narodno kolo« i prikaz »Trogodišnjica borbe« od Đokice Milakovića, dok je u planu učenje »Požara«, »Narodnog poslanika« i »Mi mladi«.

Članovi družine također pripremaju novi program za omladinsku oblasnu konferenciju. Iz Sl. Požege KDS polazi u Pakrac, Lipik, Pleternicu

* * *

U vremenskom razdoblju koje je obuhvaćeno izvještajima, na repertoaru KDS nalazile su se slijedeće točke:

- a) solo recitacije: »Drug Tito«, »Šume nas zovu«, »Amo pušku«, »Poklon mojoj djeci«, »Jedini put« i »Seljačka torba« od Čopića;
- b) solo pjesma: »Ja sam malen«;
- c) zborne pjesme: »Partizanska«, »Živio Tito«, »Pjesme o pesti« od Vl. Nazora, »Nabrusimo kose«, »Poljuško polje«, »Crvena zvezda«, »Mitrovčanka«, »Sastali se stari borci«, »Milo klasje« i »Širom svijeta«;
- d) zborne recitacije: »Matija Gubec«, »Stojanka majka Knežopoljka«, »Naše klasje«, »Na zapad«, »Pred žetvu«, »Razgovor s četom« od Čopića, »Poruka tiraninu« od Radosavljevića, »Mi mladi« i »Požar« od Cazića;
- e) zborne slavonske narodne pjesme: »Stari dido«, »Di bi bila stara baba frajla« i »U našem selu«;
- f) skečevi: »Seljakovo june«, »Pljačkaši« i »Povratak«;
- g) komedije: »Analfabeta«, »Muha« i »Gospođa ministarka« od Nušića;
- h) solo interpretacije: »Hanzi, njemački vojnik« od Radosavljevića. Na programu su bili od Đ. Milakovića; solo improvizacija »Paja Bingulov plaća porez«, scenski prikazi »Druže, pođi doma« i »Trogodišnjica borbe« i zborna recitacija »Mrtvi proleter«;
- i) Na kraju programa davao se »Raport« i »Kolo«.

* * *

Uz izvještaj KDS dajemo i »Pravilnik o radu Kazališta narodnog oslobođenja Slavonije, kao dopunu gore navedenoj građi. Iz Pravilnika vidimo da ga je odobrio Oblasni NOO za Slavoniju. Pošto na istome nedostaje oznaka dana stupanja na snagu, možemo pretpostaviti da je nastao u vrijeme kada je nastalo i samo kazalište KNOS, odnosno u vremenu od 15. IX. do 25. X. 1943. godine.

Pravilnik je načinjen za vrijeme dok je kazalište nosilo naziv »Kazalište narodnog oslobođenja Slavonije«. Međutim kada je taj naziv promijenilo u »Kazališna družina Slavonije«, Pravilnik je i dalje ostao na snazi sa istom važnošću.

PRAVILNIK O RADU KNOS

1. Kazalište narodnog oslobođenja Slavonije (KNOS) djeluje kao kulturno-umjetnička ustanova u Narodno-oslobodilačkom pokretu.
2. Zadatak je kazališta da potpomaže Narodno-oslobodilačku borbu, da izdiže kulturno-umjetnički nivo naroda, da razvija kulturno-umjetničko stvaranje i da proširi interes za kazališnu umjetnost.

3. Postavljeni zadatak izvršava se slijedećim sredstvima: priredbama, predstavama, koncertima, predavanjima, konkursima, organizacijom diletantskih i putujućih trupa, izdavanjem knjiga, brošura, kazališnih novina i časopisa, slika, plakata, letaka i pisanih parola.
4. Kazalište narodnog oslobođenja Slavonije je stalno pokretno kazalište koje stupa svuda i u svakoj prilici u kontakt sa narodom i narodnom vojskom.
5. KNOS podupire i pomaže u svemu svim kazališnim grupama na oslobođenom teritoriju Slavonije.
6. Uprava kazališta sastoji se od:
 - a) upravitelja,
 - b) politkomesara,
 - c) tajnika,
 - d) intendanta, i
 - e) pročelnika sekcija.
7. Upravitelj KNOS-e rukovodi cjelokupnim radom kazališta, brine se o umjetničkoj izobrazbi kazališnih članova, o što boljem repertoaru, koji mora biti u skladu s idejom Narodno-oslobodilačke borbe.
8. Politički komesar rukovodi političkim djelovanjem kazališta, izdiže političku svijest članova i odgovoran je za sav politički rad i pravilan uticaj kazališta u narodu.
9. Upravitelj i politkomesar supotpisuju svaki službeni spis KNOS.
10. Tajnik vodi sve administrativne poslove u sporazumu sa upraviteljem i politkomesarom.
11. Intendant vodi brigu oko snabdijevanja kazališta svim materijalnim potrebama. Brine se o ishrani i stanu članova kazališta, pronalazi i uređuje prostorije za priredbe, nabavlja sva sredstva za tehničku opremu predstave i t. d. Intendant ima svoga pomoćnika ekonomu za ishranu.
12. Kazalište se dijeli na dvije sekcije:
 - a) dramska i
 - b) muzička.
13. Za umjetničku izobrazbu i za umjetnički rad pojedine sekcije odgovoran je njezin pročelnik.
14. Članom KNOS-e može postati svaki pošten drug i drugarica, koji su dobrovoljno prišli Narodno-oslobodilačkoj borbi, a posjeduju odgovarajuće sposobnosti i volju za rad u kazalištu. Prvenstveno primati one osobe, koje su već ranije bile zaposlene u nekom kazalištu, ili kakvoj drugoj kazališnoj grupi, ili su ranije nastupali kao glumci, recitatori ili pjevači.
15. Članovi moraju biti savjesni i radni, strogo disciplinirani i moraju se pridržavati propisanoga reda. Nemarne, nedisciplinirane i nesposobne članove uputiti na drugu dužnost.
16. Upravitelj i politkomesar vrše izbor članova kazališta. Oni odlučuju tko će biti član KNOS uzimajući u obzir sposobnost, političke i moralne kvalitete pojedinaca. Nastoje da izbor bude kvalitativno naj-

bolji, da bude KNOS u svakom pogledu na potrebnoj visini kao jedna od najvažnijih kulturno-umjetničkih ustanova u Narodno-oslobodilačkoj borbi.

17. Repertoar mora biti na liniji Narodno-oslobodilačke borbe, mora biti savremen, uopće mora svojim radom razvijati kulturno-umjetnički smisao širokih narodnih slojeva. U tu svrhu program će se sastojati od igrokaza, zbornih recitacija, solo recitacija, od glazbenih i pjevačkih izvedbi, od predavanja i čitanja i od radio prenosa.
18. Djela naših mladih pisaca kazališnih komada umjetnički dotjeravati i prilagođavati kazališnoj umjetnosti. S piscima stajati u prepisci i u ličnom dodiru, kako bi se zajedničkim radom kazališta i pisaca izgradili naši mladi pisci i stvarala nova kultura kazališne umjetnosti.
19. Kazalište će vršiti svoje prikazivanje u mjestima oslobođene teritorije. Prije predstave u svakom mjestu mora se izvršiti potrebna agitacija putem plakata sa programom i dopisima svim antifašističkim organizacijama i ustanovama. Agitacija mora obuhvatiti sav narod, mlado i staro, muško i žensko, kao i našu vojsku.
20. Uprava kazališta održat će nedjeljno jednu sjednicu. Izradit će opći propisnik rada prema prilikama kojega će se morati pridržavati svi članovi kazališta. Sastavit će se sedmični plan i program rada. Izradit će podjelu dužnosti. Vršit će kritiku i samokritiku rada. O radu sjednice voditi zapisnik.
21. KNOS će redovito podnositi sedmični izvještaj o svome radu. Izvještaj mora obuhvatiti sav rad kazališta. Ako se održi koja priredba, u izvještaj mora ući: kada je predstava održana, u kojem mjestu, program, kako je posjećeno, kako je program primljen, koji dio je imao veći, a koji manji prijem u narodu, i drugo što je važno uočiti u odnosu naroda prema kazalištu i obratno.
22. Kazalište će stvarati svoju biblioteku i o svim djelima voditi spisak.
23. Kazalište je dužno prikupljati i stvarati što više tehničkih sredstava za pravilno izvođenje kazališnih predstava. Sve ovo voditi u knjizi inventara.
24. KNOS će privremeno imati svoje sjedište u Voćinu.

OBLASNI NOO ZA SLAVONIJU

LE THÉÂTRE DES PARTISANS SUR LE TERRITOIRE DÉLIVRÉ.

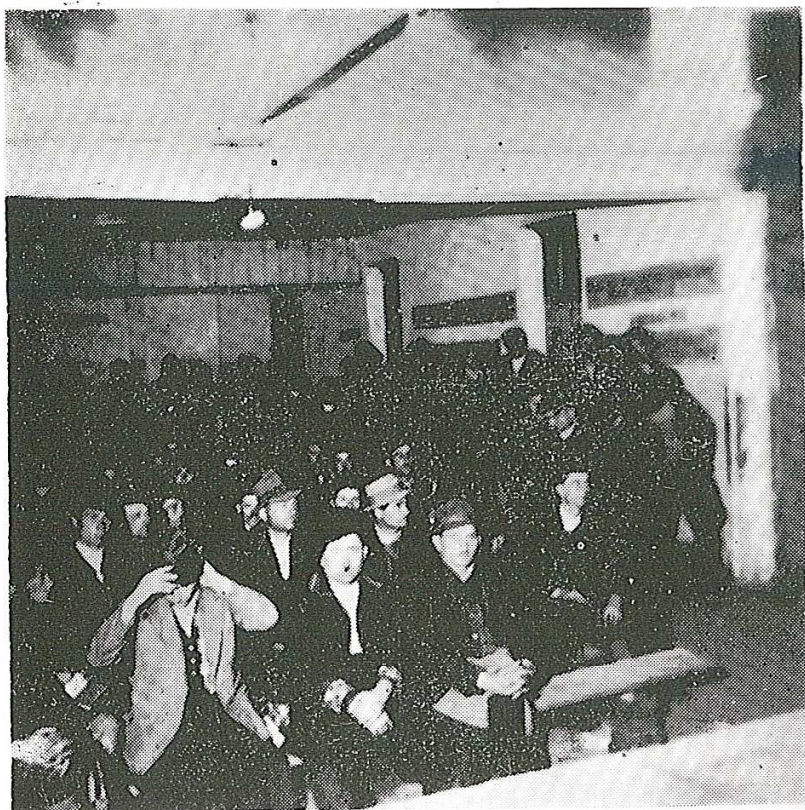
Dans le but de compléter son article sur le théâtre des partisans sur le territoire délivré imprimé dans le numéro précédent du «Osječki zbornik», l'auteur publie les rapports de la troupe qui donnait ses représentations en Slavonie.

C'est le commissaire de la troupe, Josip Bunjevac, nommé «Joža» qui était tenu à envoyer régulièrement les rapports au Comité populaire de la libération du Département, à la section de culture et d'art. Ils sont enregistrés sous les numéros 130, 138, 147, tandis qu'un ne porte pas de numéro, et datés entre le 15 août et le 25 septembre 1944. Le commissaire y réfère sur l'activité de la troupe, sur le temps et les lieux des représentations, sur le nombre des spectateurs, sur le travail accompli pour l'étude de nouveaux numéros du programme, sur les membres récemment associés, sur l'état de santé des membres etc.

Les rapports furent expédiés par la poste qui fonctionnait parfaitement sur le territoire délivré et seulement dans les cas exceptionnels par un courrier.

Au cours de dix mois la troupe avait donné 150 représentations dont le répertoire variait assez souvent. Puisqu'on donna les représentations dans les villages, à l'hôpital et dans d'autres endroits, la troupe était obligée à se déplacer très souvent. Les conditions de travail étaient extrêmement difficiles et exigeaient un grand dévouement.

Ces rapports pourraient très bien servir de matière documentaire pour une histoire du théâtre des partisans qui est encore à écrire.

Jedna od prostorija u kojoj
su se održavale priredbe

KAZALIŠNA DRUŽINA SLAVONIJE

Broj: Službeno

15. VII. 1944.

OBLASNOM NOO-u ZA SLAVONIJU
(Kulturno-umjetnički odjel)

IZVJEŠTAJ O RADU K. D. S. - a
od 1. VII. do 15. VII. 1944.

Za to vrijeme dali smo 6 priredbi i to: 2. VII.
u Orahovici. Program je bio političkog karaktera.

Prije programa govorio je naš komesar o kul-
turno umjetničkom radu. P r o g r a m: Lijepa naša,
Partizanska, Šume nas zovu, Stojanka majka Kne-
žopoljka, Pjesma o pesti, Seljakovo june, Matija
Gubec . . .

Članovi kazališne družine na putu kroz Papuk